

המדיר פרק שביעי כתובות

עה.

עין משפט נר מצוה

(א) גיטין מו. (ע"ש),
 (ב) נעיל עד: ושי"ן,
 (ג) שם ושי"ן, (ד) ז"ק ק"ל.
 (ה) קדושין ז. דף מא. יבמות
 ק"ה; (ו) יבמות ש"ס,
 (ז) כבוד מלך, (ח) שם מג,
 (ט) מנחות מב. ע"ש,
 (י) פסחים לד: וימא מ.
 זכחים ס: מנחות יב.
 כבוד מלך: (י) ס"א נולד,
 (כ) נישואין ס"ג, (ל) מרגש
 של טורים.

תורה אור השלם

1. ולא הביום בני ישראל
 כי נשבעו להם נשיאי
 העדה בין אלהי ישראל
 וילנו כל העדה על
 הנשיאים: יהושע ט יח
 2. יונתי בחגי הפלע
 בסתר המדרגה הראיני
 את מראיך השמיעני
 את קולך בי קולך ערב
 ומראיך נאנה:
 שיר השירים ב די
 3. ולציון נאמר איש
 ואיש ילד בה יהוא
 יבוננה עליון:
 תהלים פו ה

מוסף רש"י

כי נשבעו להם. והיה
 להם לנשואי אשכנזייהו
 כי לא משו להורג
 דברים (גיטין סו). ימים
 שנים רבים שלשה.
 גבי ז' דרשין הכי
 בשליש נדה (שם). עדה
 כתיב בהו. עדה עשרה,
 דכתיב גבי מרגלים (מגילת
 דן) לעשרה שנים. יאלו
 יהושע וכלן (שם). אדם
 רוצה שתתבזה אשתו
 בב"ד. לומר איט מקפיד
 בן, הלך צריך חקירת
 חסד מלי לקבלה (שם).
 טל למיתב טן דו
 מלמיתב ארמלו. משל
 הוא שהשני אומרת על
 בעל כל דהוא. שהיא טוב
 ולפילו אינו לה אלף
 אלתנה (קדושין סג). טן ד,
 גופים שנים, בעל ואשתו,
 ולפילו אינו לה אלף
 לעות בעלתה (קדושין ז.
 ובע"ז יבמות ק"ה). כלומר
 אשה בעל דהו יחא לה
 (ב"ק ק"א). דשומשמנא
 גברא. בעל גון כנולה,
 כורסיה בי הראתא רמי
 לה. מחוקק עמה כשאלת
 וימתת כסאה אלל חשבות
 חרות הלך (יבמות ק"ה).
 דנפסא גברא. אומטו
 מלוסה, מנפך אמר (שם).
 (שם). דקלסא.
 גברא. שמן פסול משפחה
 (שם). והמזוהם. מקריח
 (בכורות מא). מומין
 אלו. האמורין בכוכי, בן
 קצועין בין עובדין. בן זמן
 שכן נר פסולין באדם.
 כהן לעבודה (שם מג).

ולא הכוס בני ישראל. נצבעונים כתיב: רצא אמר. הא דקתני
 אלל חסד והתירה אינה מקודשת: נאשה חשובה. בת גדולים דאפי'
 למ"ד רוצה אדם שתתבזה אשתו בב"ד הכא אמר אי אפשי בנאשה
 דרניית וגנ נמי לא יחא לי למיתבזה לה דאחסר בנאמה ואחומה ולא

יולא הכום בני ישראל כי נשבעו להם
 נשיאי העדה (ב) וכמה רבים רב נחמן בר
 יצחק אמר *שלשה ימים שנים רבים שלשה
 ר' יצחק אמר עשרה עדה כתיב בהו ר"מ
 אומר כל נדר שצריך חקירת חכם לא יחזיר
 ר' אלעזר אומר לא אסרו צריך אלא מפני
 שאינו צריך במאי קמיפלגי רבי מאיר סבר
 אדם רוצה שתתבזה אשתו בב"ד ר' אלעזר
 סבר א אין אדם רוצה שתתבזה אשתו בב"ד
 רבא אמר הכא באשה חשובה עסקינן
 דאמר לא יחא לי דאיתסר בקרובותיה אי
 הכי סיפא דקתני אבל הוא שהלך אצל חכם
 והתירו אצל רופא ורופא אותו מקודשת
 ליתני אינה מקודשת ולימא הכא באדם
 חשוב עסקינן דאמרה לא יחא לי דאיתסר
 בקרוביה איהי בכל דהו יחא לה כדריש
 לקיש ד דאמר ר"ל טב למיתב טן דו מלמיתב
 ארמלו (ג) אביי אמר דשומשמנא גברא כורסיה
 בי הראתא רמי לה רב פפא אמר דנפסא
 גברא תיקרייה בסיפי בבא ותיתב רב אשי
 אמר דקלסא גברא לא בעי מלפחי לקידרא

אי הכי סיפא דקתני אבל הוא שהלך בו'. דנשלמה אי עטמא
 משום דלין אלס רוצה שתתבזה אשתו בב"ד צבעל לא שייך
 זילותא ליך שרגיל לנכח בב"ד כל שעה לנרכי: כאן בויעה
 עוברת. שיכול להעבירה ע"י רחילת מים דאחתי לא ידע דלפטר
 לעצורי בקיזהא דחמרא דהיא לא

פסלה צכהנים שהעודה לפי שעה
 הוא אפשר שמרחיאה ועוברת ואין
 לפרש עוברת שעשייה להתרפאות
 דהיינו נוקי מתני' צשאניה עוברת הא
 בין קצועין בין עוברין קתני ועי"ל
 דזיעה עוברת שעשייה להתרפאות
 ואפילו לא העבירה כשר לעבודה
 דלא מאיסה כולי האי ומזוהס הוי
 דיוקא זיעה שאינה עוברת והא
 דקתני בין קצועין בין עוברין אכל
 מומין דקתני התם קלי וה"פ בין
 קצועין ששניין צחותה משנה בין
 עוברין ששניין שם כגון (ח) חוורוי:
וחכמים אומרים בד"א במומין
שבבסתר בו'. נראה
 לרבינו יצחק דר"מ לא פליג אמומין
 שצגלוי דמודה דלין יכול לטעון
 דראה ויפיס הוא כדאמר סממא
 דהש"ס צגמרא ועוד דאי פליג
 אמומין שצגלוי אס כן משכתת לה
 סימפון צעצדים צמומין שצגלוי
 לר' מאיר ולא פליג אלף ציש מרחך:
אבל

תנא וכולן מזונות ותולות בבעליהן: כל מומין שפוסלין וכו': תנא הוסיפו
 עליהן זיעה ושומא וריח הפה והני בכהני לא פסלי והתנן (ה) הוסיפו
 והמזוהם ותנן (ד) מומין אלו בין קצועין בין עוברין פסולין באדם א"ר יוסי
 בר' הנינא לא קשיא כאן בויעה עוברת כאן בויעה שאינה עוברת רב אשי
 אמר זיעה אמזוהם קא רמי' התם גבי כהנים אפשר לעברה בקיזהא דחמרא
 ומריח הפה נמי אפשר דנקט פילפלא בפומיה ועביד עבודה אבל גבי אשה
 לא אפשר האי שומא היכי דמיא אי דאית בה שער הכא והכא פסלה אי
 דלא אית בה שער אי שומא גדולה היא הכא והכא פסלה אי שומא קמנה
 היא הכא והכא לא פסלה דתניא ישומא שיש בה שער ה"ז מום אין בה שער
 גדולה ה"ז מום קמנה אין זה מום ואיזוהי גדולה פירש רשב"ג יעד כאיסר
 האיטלקי א"ר יוסי בר' הנינא בעומדת על פדחתה פדחתה ראה וניפיס הוא
 א"ר פפא בעומדת לה תחת כפה של ראשה וזימנין דמתחזיא וזימנין דלא
 מתחזיא א"ר חסדא הא מילתא מגברא רבה שמיע לי ומנו ר' שילא ה"נשכה
 כלב ונעשה מקומו צלקת הרי זה מום א"ר חסדא קול עבה באשה ה"ז מום
 שנאמר (כ) כי קולך ערב ומראך נאוה: תני ר' נתן ביראה בין דדי אשה טפח
 סבר רב אחא בריה דרבא קמיה דרב אשי למימר טפח למעוליותא א"ל
 רב אשי גבי מומין תניא וכמה אמר אביי שלש אצבעות תניא ר' נתן
 אומר ככל אשה שדדיה גסין משל חברותיה ה"ז מום וכמה א"ר מיישא בר
 בריה דרבי יהושע בן לוי משמיה דר' יהושע בן לוי טפח ומי איכא כי האי
 גוונא אין דאמר רבה בר בר חנה אני ראיתי ערביא אחת שהפשילה דדיה
 לאחוריה והניקה את בנה (ל) ולציון יאמר איש ואיש יולד בה והוא יכוננה
 עליון א"ר מיישא בר בריה דר' יהושע בן לוי אחד הנולד בה ואחד
 המצפה לראותה אמר אביי (מ) ואחד מינייהו עדיף כתרי מינן אמר רבא וחד
 מינן כי סליק להתם עדיף כתרי מינייהו דהא רבי ירמיה דכי הוה הכא לא
 הוה ידע מאי קאמרי רבנן כי סליק להתם קרי לן (נ) בבלאי טפשיא:
מתני' (ו) היו בה מומין ועודה בבית אביה האב צריך להביא ראיה
 שמשנתארה (ז) היו בה מומין הללו ונסתחפה שדהו נכנסה לרשות הבעל
 צריך להביא ראיה שעד שלא נתארה היו בה מומין אלו והיה מקחו מקח
 טעות דברי ר"מ וחכ"א
 בד"א במומין שבסתר
 אבל

מג א נטו"ט ע"ז קי
 רכח סעי' נא:
 מג ב מיי פ"ז מהל'
 אשות הל' ז סמג
 עשין מה טו"ט ע"ז קי
 לט סעי' ד:
 מד ג מיי פ"ז מהל'
 צילת המקדש הל"ב
 יג סמג לאין פה:
 מה ד מיי פ"ז ס הל'
 א:
 מה ה מיי פ"ז ס הל'
 יג:
 מה ו ד ח ט י ב מיי פ"ז
 מהל' אשות הל' ז
 סמג עשין מה טו"ט ע
 מהל' ע"ז לט סעי' ד:
 מה ל מיי פ"ז ס הל'
 ד סמג טו"ט ע
 שם ס"י קק סעיף ט:

לעני רש"י

וורוא"ה נירוא"ה.
 יבלת.
 איגו"א. חומץ.
 פינדור"א [פינדור"א].
 סדק (של צלקת).

תוספות ר"ד

שכל המומין וכו'. פי'
 בכורות מפרש להו. תנא
 הוסיפו עליהן זיעה ושומא
 וריח הפה תניא שומא
 קטנה שיש בה שיער ה"ז
 מום גדולה ואין בה שיער
 ה"ז מום קטנה אין זה מום
 איהו גדולה פי' רשב"ג
 עד כאיסר האיטלקי (ל)
 א"ר"ה הא מילתא מגברא
 רבא שמענא ליה ומנו
 רבא (שומא בלב) ונשכה
 כלב] ונעשה מקומו צלקת
 ה"ז מום תני נתן ביראה
 בין דדי אשה טפח
 סבר ר"א בריה דרבא
 קמיה דר"א למימר טפח
 למעוליותא פי' שהוא נוי
 לאשה. א"ל גבי מומין
 תניא וכמה הוא נוי אמר
 אביי ג' אצבעות תניא ר"ז
 אומר כל אשה שדדיה
 גסין משל חברתה ה"ז
 מום וכמה א"ר מיישא
 בר בריה דרבי'ל המשמיה
 דרבי'ל טפח: מתני' היו
 בה מומין ועודה בבית
 אביה צריך להביא
 ראיה שמשנתארה היו
 בה מומין הללו ונסתחפה
 שדהו נכנסה לרשות הבעל
 צריך להביא ראיה שעד
 שלא נתארה היו בה מומין
 הללו והיה מקחו מקח
 טעות דברי ר"מ. וחכ"א
 בד"א במומין שבסתר

(כ) לכאורה י"ע דשמיטת להא
 דלמירין דנעומדת על
 פתחה הוי מום ואפילו
 כקטנה ואפי' אין בה שיער
 וכן העיר הכי' בסמ"ן ל"ט על
 ה"ר"ף ז"ל ששמיטתו ואולי
 דלא הי' זה גניבתה ז"ל.

הוא יכוננה עליון. והוא יכוננה עליון. הקצ"ה יכוננה
 להיות עליון למעלה על כל העולם: וחד מינייהו. ומני ארץ ישראל: עדיף. פקחים ומריפים: מתני' האז ריך
 להציא ראיה. אס צא לתבוע כתובה מן האירוסין מזה שממלך לקחתה: נכנסה לרשות הבעל. ניסת והוא צא להוציאה צלא כמזכה
 על מומין שבה: הבעל צריך להציא ראיה. עדים. וכולה מפרש צגמרא [לקמן ע"ג]: כמה דברים אמורים. שהבעל יכול לטעון על המומין:

